■ دوشنبه ۴ خرداد ۱۴۰۵ ■ شماره ۲۲۰۵۶ ■ ۸ ذی الحجه ۱۴۴۷ ■ ۲۵ می ۲۰۲۶

خراسان
روزنامه صبح ایران
WWW.KHORASANONLIN.IR

روزنامه خراسان رتبه ۵ نشریات کشوری
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرمسئول و سردبیر: حامد رحیم پور
دفترمرکزی: مشهد، بلوارشهید صادقی(سازمان آب)
کدپستی: ۹۱۸۵۸۹۵۹۷۱
تلفن: ۳۷۰۰۹۰۰۰ ۰۵۱
نمابردبیرخانه: ۳۷۶۲۴۳۹۵ ۰۵۱
پذیرش‌آگهی: ۳۷۰۱۰ ۰۵۱

روابط‌عمومی: ۳۷۰۰۹۱۱۱ ۰۵۱
نمابرجوابیه‌ها: ۳۷۶۵۷۷۷۲ ۰۵۱
نمابرآگهی‌ها: ۳۷۶۱۲۰۳۵ ۰۵۱
تلفن امورمشترکین: ۳۷۰۰۹۷۷۷ ۰۵۱
دفتر تهران: خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی کوچه ناردان، پلاک ۲۳
تلفن‌وفاکس دفتر تهران: ۸۸۸۷۱۳۰۹ ۰۲۱

www.khorasanonlin.ir
e-mail:info@khorasannews.com
آیین‌نامه اخلاق حرفه‌ای روزنامه خراسان را در سایت بخوانید

سامانه ثبت آگهی آنلاین خراسان:
www.khorasanet.ir

چاپ‌مشهد: شهرچاپ‌خراسان | **چاپ‌تهران:** چاپخانه جام جم برتر برنا

مشهد		تهران	
اذان ظهر:	۱۱:۲۸	اذان ظهر:	۱۲:۰۱
غروب آفتاب:	۱۸:۳۹	غروب آفتاب:	۱۹:۱۰
اذان مغرب:	۱۸:۵۹	اذان مغرب:	۱۹:۳۱
نیمه شب:	۲۲:۳۷	نیمه شب:	۲۳:۱۱
اذان صبح فردا:	۰۲:۳۵	اذان صبح فردا:	۰۳:۱۰
طلوع آفتاب فردا:	۰۴:۱۸	طلوع آفتاب فردا:	۰۴:۵۲

امام حسین علیه السلام می فرمایند:
مِن دَلائِلِ عَلاماتِ القَبولِ الجُلوسُ إلی أهلِ العُقول؛
از نشانه‌های خوش‌نامی و نیک‌بختی، همنشینی با خردمندان است.
[گزیده تحف العقول، ح۱۰۳]

تازه های مطبوعات

کیهان: باید از اظهارات برخی از دیپلمات‌ها و تیم مذاکره کننده کشورمان گلایه کرد که انگار قرار است بعد از پایان جنگ، شرایط و قوانین حاکم بر تنگه به حالت پیش از جنگ باز گردد! و انگار نه انگار که اِعمال حاکمیت ایران بر تنگه هرمز، حق قانونی و قطعی کشورمان است.

اطلاعات- بر اساس گزارش‌های متعدد، به غیر از جراحات وارده که نیازمند دوره نقاهت بود که بحمدا... پشت سر نهاده اند، دو عامل دیگر در پشت پرده غیبت رهبر معظم انقلاب قرار دارد: ۱) تهدیدات مستقیم اسرائیل به ترور ایشان ۲) ملاحظات راهبردی حضور یا غیبت در شرایط جنگی. از این رو، انتخاب زمان مناسب برای حضور، خود بخشی از راهبرد دفاع فعال است؛ نه نشانه ضعف، بلکه نشانه محاسبه دقیق در میدان تقابل.

انعکاس

دفاع پرس نوشت: عبداللهی فرمانده قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) در حاشیه مراسم گرامیداشت اربعین شهدای جنگ تحمیلی سوم، بیان کرد: کسی گمان نکند که استقامت ما در هم می‌شکند. ما ثابت‌قدم هستیم و دشمن بداند که حتی اگر تنها یک نفر از ما باقی بماند، همان یک نفر هم خواهد ایستاد.

تابناک نوشت: رئیس جمهور در دیدار با مدیران صداوسیما گفت: هیچ تصمیمی در کشور خارج از چارچوب شورای عالی امنیت ملی و بدون اذن رهبری عالی‌قدر اتخاذ نخواهد شد.

شفقنا خبرداد: نخعی‌راد نماینده مشهد گفت: محمدباقر قالیباف، حجت‌الاسلام محمدتقی نقدعلی و عثمان سالاری برای ریاست مجلس در اجلاسیه سوم کاندیدا شده‌اند. قرار است روز دوشنبه ۴ خردادماه انتخابات هیئت رئیسه برای اجلاسیه سوم مجلس دوازدهم برگزار شود.

گره‌های آخر تفاهم

متن احتمالی تفاهم نشان می‌دهد که ایران برخلاف خواست آمریکا، پایان جنگ، رفع تحریم‌ها، حفظ مدیریت تنگه هرمز، آتش بس در لبنان، رفع محاصره و بازگشایی دارایی‌های بلوکه‌شده را به متن بازگردانده است

سلیمانی- تحولات ۴۸ ساعت اخیر مذاکرات غیرمستقیم تهران و واشنگتن، بیش از آن که نشانه نزدیکی قطعی به توافق باشد، تصویری روشن از تغییر زمین بازی مذاکرات را آشکار کرده است؛ تغییری که به‌نظر می‌رسد مهم‌ترین دستاورد راهبردی ایران در این دور از رایزنی‌ها باشد. اگر در آغاز بحران، واشنگتن تلاش می‌کرد همه تنش‌ها را به یک پرونده صرفاً هسته‌ای تقلیل دهد، اکنون روایت‌های منتشرشده از متن تفاهم احتمالی نشان می‌دهد ایران موفق شده موضوعاتی چون پایان جنگ، تحریم‌های نفتی، تنگه هرمز، لبنان و آزادسازی دارایی‌های بلوکه‌شده را به متن اصلی مذاکرات تبدیل کند.

بر اساس اطلاعات منتشرشده از روند مذاکرات، پیش‌نویس تفاهم احتمالی با بندی درباره پایان جنگ در همه جبهه‌ها آغاز می‌شود؛ بندی که به‌ویژه درباره لبنان اهمیت ویژه‌ای دارد. این موضوع از آن جهت معنادار است که جنگی که قرار بود به اهرم فشار علیه ایران تبدیل شود، اکنون خود به یکی از موضوعات اصلی مذاکره بدل شده است. به بیان دیگر، ایران اجازه نداده پایان جنگ صرفاً در قالب چند تعهد هسته‌ای تعریف شود و تلاش کرده است معادله را به سطحی فراتر از برنامه هسته‌ای ارتقا دهد.

در حوزه انرژی نیز گزارش‌ها حاکی از آن است که آمریکا در دوره مذاکرات، بخشی از محدودیت‌های فروش نفت ایران را به‌صورت موقت تعلیق خواهد کرد؛ اقدامی که هرچند به معنای لغو ساختاری تحریم‌ها نیست، اما می‌تواند فضای تنفسی موقتی برای اقتصاد ایران ایجاد کند. با این حال، آنچه از مواضع تهران برمی‌آید نشان می‌دهد جمهوری اسلامی میان «معافیت موقت» و «رفع واقعی تحریم» تفاوت جدی قائل است و حاضر نیست پنجره‌های کوتاه‌مدت اقتصادی را جایگزین لغو پایدار فشارها کند.

اما شاید یکی مهم‌ترین گره مذاکرات، موضوع دارایی‌های بلوکه‌شده ایران باشد. مسئله‌ای که به گفته منابع نزدیک به روند گفت‌وگوها، همچنان یکی از اصلی‌ترین نقاط اختلاف میان دو طرف محسوب می‌شود. یک منبع مطلع به تسنیم گفته است تهران به صراحت اعلام کرده بدون آزادسازی بخشی مشخص از منابع مالی ایران در همان گام اول و همچنین تعیین سازوکاری روشن و تضمین‌شده برای ادامه آزادسازی اموال، هیچ تفاهمی شکل نخواهد گرفت. ظاهرا طبق برخی اخبار منتشرشده قرار بر این شده که اگر ساز و کار آزادسازی اموال بلوکه شده ایران زمان ببرد، قطر سریعا ۱۲ میلیارد دلار (با ۶ میلیارد دلار کُره که در بانک‌های قطر بلوکه شده) را بپردازد تا فرایند آزادسازی به طور کامل طی شود.

این موضع، ریشه در تجربه سال‌های گذشته دارد؛ جایی که ایران بارها با وعده‌های کاغذی و تعهدات غیرقابل اجرا مواجه شده است. به همین دلیل، تهران این‌بار تلاش می‌کند به‌جای دریافت تضمین‌های لفظی، مسیرهای عملیاتی و قابل سنجش برای دسترسی به منابع مالی خود تعریف شود. گفته می‌شود این پیام به میانجی پاکستانی و برخی کشورهای منطقه‌ای فعال در روند واسطه‌گری نیز منتقل شده و همین مسئله اکنون یکی از عوامل اصلی تعویق در نهایی‌شدن تفاهم است.

در موضوع تنگه هرمز نیز روایت‌های منتشرشده حاوی نکته‌ای مهم است. اگرچه گفته می‌شود محاصره دریایی کاهش یافته و مسیر عبور کشتی‌ها تسهیل خواهد شد، اما مدیریت هرمز همچنان در اختیار ایران باقی می‌ماند. به عبارت دیگر، جمهوری اسلامی حاضر به تعلیق حاکمیت خود بر این گذرگاه راهبردی نشده و صرفاً از تسهیل کنترل‌شده عبور سخن می‌گوید؛ مدلی که در آن تعیین مسیر، زمان و نحوه تردد همچنان تحت مدیریت ایران خواهد بود. همچنین برخی منابع می‌گویند آمریکا ممکن است رفع محاصره تنگه را با یک پروتکل پذیرفته باشد بدین منظور که کشتی‌هایی که مبدأ و مقصدشان ایران است، هر روز به صورتِ لیستی چک شوند و در صورت تایید می‌توانند از تنگه هرمز تردد کنند!

در پرونده هسته‌ای نیز برخلاف برخی فضاسازی‌های رسانه‌ای، فعلاً خبری از پذیرش تعهدات فوری و گسترده نیست. رسانه‌های خارجی در روزهای اخیر تلاش کرده‌اند با استناد به منابع آگاه، ادعاهایی درباره تعلیق ۱۰ ساله غنی‌سازی یا انتقال مواد هسته‌ای ایران مطرح کنند؛ ادعاهایی که منابع نزدیک به روند مذاکرات آن‌ها را نادرست توصیف می‌کنند. آنچه تاکنون از روند گفت‌وگوها برمی‌آید، حفظ وضع موجود هسته‌ای و موکول‌شدن مذاکرات تفصیلی به یک دوره حدوداً ۶۰ روزه است. برداشتن تحریم‌ها در دور اول مذاکرات جایی نداشته و این یعنی برداشتن تحریم‌ها موکول به بخش هسته‌ای مذاکره یا ۳۰ روز مدنظر شده است!

اهمیت این بند در آن است که تهران عملاً اجازه نداده پایان جنگ به امتیازدهی فوری هسته‌ای گره بخورد. این مسئله را می‌توان یکی از دلایل اصلی نارضایتی تل‌آویو نیز دانست. نیویورک‌تایمز در گزارشی نوشته بود بنیامین نتانیاهو امیدوار بود جنگ بتواند به فروپاشی ساختار سیاسی ایران، نابودی کامل برنامه هسته‌ای و حذف توان موشکی جمهوری اسلامی منجر شود؛ اهدافی که هیچ‌یک محقق نشدند. اکنون نیز اسرائیل تا حد زیادی از روند مذاکرات کنار گذاشته شده و ناچار است از طریق تماس‌های منطقه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات، تحولات پشت پرده را دنبال کند.

با این حال، هنوز چند گره کلیدی باقی مانده است؛ نخست، سازوکار دقیق و تضمین‌شده آزادسازی اموال ایران. دوم، تفاوت میان تعلیق موقت محدودیت‌های نفتی و رفع واقعی تحریم‌ها. سوم، تضمین عدم بازگشت دوباره به جنگ و جلوگیری از تکرار الگوی فشار نظامی. و چهارم، نحوه تنظیم وضعیت هرمز بدون خدشه به حاکمیت ایران بر این گذرگاه راهبردی.
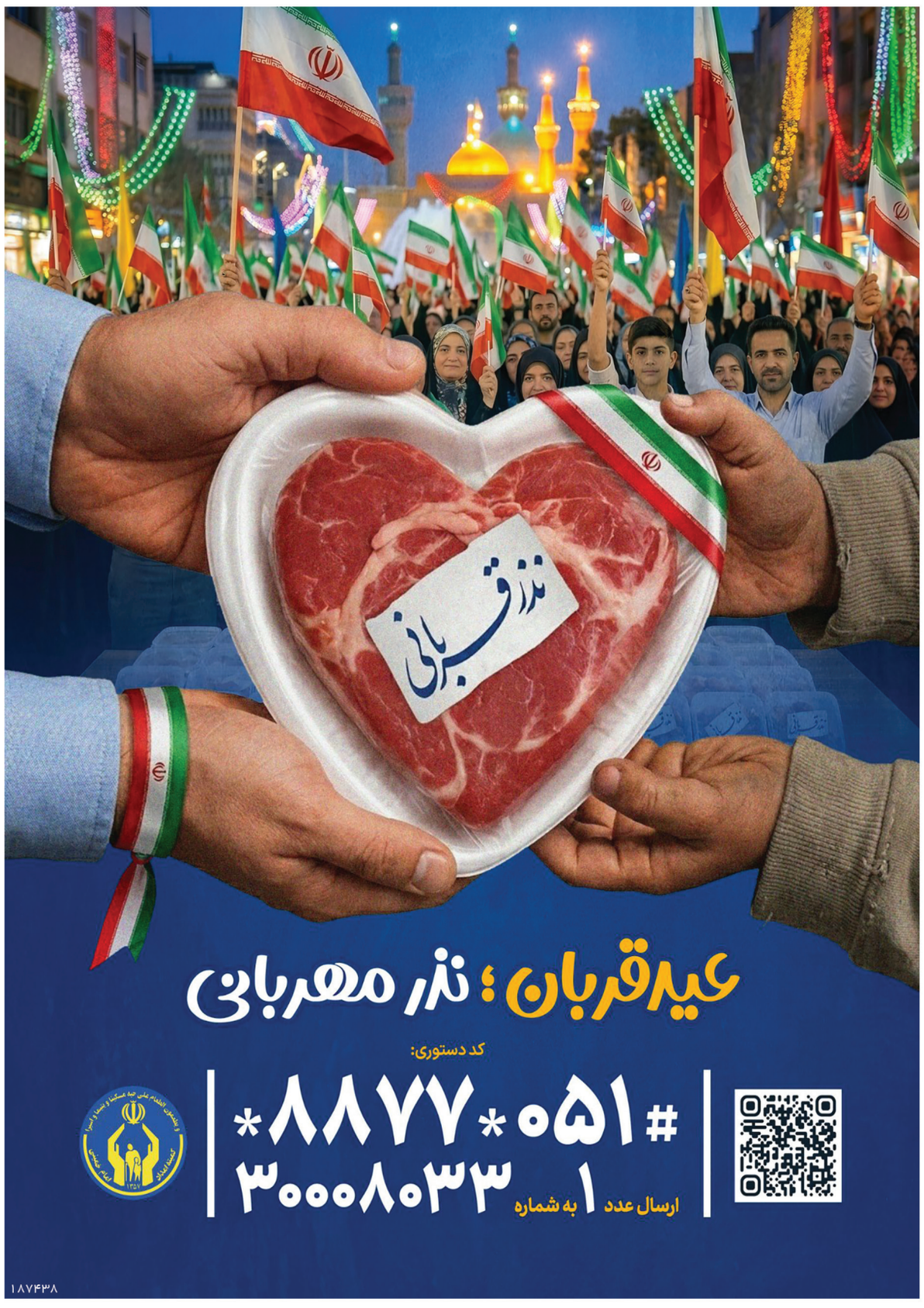
در چنین شرایطی، اگرچه هیچ توافق نهایی هنوز شکل نگرفته و حتی منابع نزدیک به مذاکرات نیز بر شکنندگی وضعیت تأکید دارند، اما تصویر کلی مذاکرات یک واقعیت مهم را آشکار می‌کند: تهران تلاش کرده متن مذاکره را از «پرونده هسته‌ای» به «پایان جنگ، رفع فشار اقتصادی، نفت، هرمز و دارایی‌های ایران» منتقل کند. اکنون پرسش اصلی این نیست که آیا تفاهمی شکل می‌گیرد یا نه؛ پرسش مهم‌تر آن است که ترامپ تا چه اندازه حاضر است این تغییر صورت مسئله را بپذیرد.